

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.495/1
VAN 30 NOVEMBER 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 24 november 2009 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "nr. 56 met betrekking tot de teruggaaf inzake belasting over de toegevoegde waarde aan belastingplichtigen gevestigd in een andere lidstaat dan de lidstaat van teruggaaf", heeft het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Na erop te hebben gewezen dat het gaat om een uitvoeringsbesluit bij de wet tot wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde die op 1 januari 2010 in werking treedt ¹, wordt het verzoek om spoedbehandeling als volgt gemotiveerd:

- "- de maatregelen van onderhavig besluit in werking moeten treden op 1 januari 2010;
- om de juridische zekerheid te waarborgen, het nodig is dat de economische actoren bijgevolg op de hoogte worden gebracht van de hen opgelegde nieuwe administratieve formaliteiten alsook van nieuwe rechtsbepalingen waarop zij aanspraak kunnen maken;
- dit besluit dus onverwijld moet worden genomen".

*

* *

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe de nadere regels te bepalen met betrekking tot de teruggave inzake belasting over de

⁽¹⁾ De wet is door de Kamer van Volksvertegenwoordigers aangenomen op 22 oktober 2009 (*Parl. St.*, Kamer, DOC 52 2157/003). Aan de Raad van State is meegedeeld dat die wet intussen door de Koning is bekrachtigd en 26 november 2009 als datum draagt. Volgens zijn artikel 30 zal de wet in werking treden op 1 januari 2010. Als hierna naar het btw-wetboek wordt verwezen, is het naar de tekst van het wetboek, zoals gewijzigd bij de wet van 26 november 2009.

toegevoegde waarde aan belastingplichtigen gevestigd in een andere lidstaat dan de lidstaat van teruggave.

2. Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 76, § 2, tweede lid, van het btw-wetboek.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 11

De regeling opgenomen in artikel 11 van het ontwerp lijkt niet geheel in overeenstemming met artikel 16 van richtlijn 2008/9/EG ². Dat artikel 16 luidt:

"Het teruggaافتijdvak bedraagt ten hoogste één kalenderjaar en ten minste drie kalendermaanden. Teruggaافتverzoeken kunnen evenwel betrekking hebben op een tijdvak van minder dan drie maanden wanneer dit tijdvak het resterende gedeelte van een kalenderjaar betreft".

In artikel 11, § 1, van het ontwerp wordt echter geen melding gemaakt van de mogelijkheid dat verzoeken tot teruggave betrekking hebben op een periode van minder dan drie maanden, al lijkt daar in de tweede paragraaf allusie op te worden gemaakt met het zinsdeel "het resterende gedeelte van een kalenderjaar". Teneinde in overeenstemming te zijn met de richtlijn zal in artikel 11, § 1, van het ontwerp melding moeten worden gemaakt van de mogelijkheid dat teruggaافتverzoeken betrekking hebben op een tijdvak van minder dan drie maanden, namelijk in het geval dit tijdvak het resterende gedeelte van een kalenderjaar betreft.

⁽²⁾ Richtlijn 2008/9/EG van de Raad van de Europese Unie van 12 februari 2008 tot vaststelling van nadere voorschriften voor de in Richtlijn 2006/112/EG vastgestelde teruggaافت van de belasting over de toegevoegde waarde aan belastingplichtigen die niet in de lidstaat van teruggaافت maar in een andere lidstaat gevestigd zijn.

Artikel 29

Luidens artikel 29 van het ontwerp worden de andere regelen en toepassingsmodaliteiten van de nieuwe regeling bepaald "door of vanwege de minister van Financiën". In het verslag aan de Koning wordt dit artikel niet toegelicht.

Volgens artikel 108 van de Grondwet is het maken van de verordeningen die voor de uitvoering van de wetten nodig zijn in beginsel zaak van de Koning. Afwijkingen van die principiële regeling, waarbij de Koning verordenende bevoegdheid delegeert aan een minister, worden slechts bestaanbaar geacht met het voornoemde grondwettelijk voorschrift voor zover de toegestane delegaties betrekking hebben op het vaststellen van uitvoeringsmaatregelen van bijkomstige of detailmatige aard.

Uit de tekst van artikel 29 van het ontwerp blijkt echter niet dat de gedelegeerde bevoegdheid beperkt is tot het regelen van detailkwesties of bijkomstige aangelegenheden. Om aanvaardbaar te zijn zal de delegatie moeten worden afgebakend.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	L. DENYS,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	M. VERSCHRAEGHEN,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. A. SOMERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

M. VERSCHRAEGHEN

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 47.495/1
DU 30 NOVEMBRE 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 24 novembre 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "n/ 56 rélatif aux remboursements en matière de taxe sur la valeur ajoutée en faveur des assujettis établis dans un État membre autre que l'État membre de remboursement", a donné l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

Après avoir souligné qu'il s'agit d'un arrêté d'exécution de la loi visant à modifier le Code de la taxe sur la valeur ajoutée qui entrera en vigueur le 1er janvier 2010 ¹, la demande d'avis motive l'urgence comme suit:

- "- de maatregelen van onderhavig besluit in werking moeten treden op 1 januari 2010;
- om de juridische zekerheid te waarborgen, het nodig is dat de economische actoren bijgevolg op de hoogte worden gebracht van de hen opgelegde nieuwe administratieve formaliteiten alsook van nieuwe rechtsbepalingen waarop zij aanspraak kunnen maken;
- dit besluit dus onverwijld moet worden genomen".

*

* *

Conformément à l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique, ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

⁽¹⁾ La loi a été adoptée par la Chambre des représentants le 22 octobre 2009 (*Doc. parl.*, Chambre, DOC 52 2157/003). Le Conseil d'État a été informé entre-temps du fait que cette loi a été sanctionnée par le Roi et est datée du 26 novembre 2009. Selon son article 30, la loi entrera en vigueur le 1er janvier 2010. Les références au Code de la T.V.A. ci-après se rapportent au texte du Code tel qu'il est modifié par la loi du 26 novembre 2009.

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

1. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis vise à fixer les modalités concernant les remboursements en matière de taxe sur la valeur ajoutée en faveur des assujettis établis dans un autre État membre que l'État membre de remboursement.
2. Le projet trouve son fondement juridique dans l'article 76, § 2, alinéa 2, du Code de la T.V.A.

EXAMEN DU TEXTE

Article 11

La règle figurant à l'article 11 du projet ne paraît pas concorder parfaitement avec l'article 16 de la directive 2008/9/CE ². Cet article 16 dispose:

"La période du remboursement n'est ni supérieure à une année civile ni inférieure à trois mois civils. La demande de remboursement peut toutefois porter sur une période de moins de trois mois lorsque cette période constitue le solde d'une année civile".

L'article 11, § 1er, du projet ne mentionne toutefois pas que les demandes de remboursement peuvent porter sur une période de moins de trois mois, même si le deuxième paragraphe paraît y faire allusion dans le segment de phrase "le solde d'une année civile". Afin de se conformer à la directive, l'article 11, § 1er, du projet devra mentionner que les demandes de remboursement peuvent porter sur une période d'une durée inférieure à trois mois, à savoir lorsque cette période constitue le solde d'une année civile.

⁽²⁾ Directive 2008/9/CE du Conseil de l'Union européenne du 12 février 2008 définissant les modalités du remboursement de la taxe sur la valeur ajoutée, prévu par la directive 2006/112/CE, en faveur des assujettis qui ne sont pas établis dans l'État membre du remboursement, mais dans un autre État membre.

Article 29

Selon l'article 29 du projet, les autres règles et modalités d'application du nouveau régime sont déterminées par "le Ministre des Finances ou son délégué". Cet article n'est pas commenté dans le rapport au Roi.

Selon l'article 108 de la Constitution, il appartient en principe au Roi de faire les règlements nécessaires pour l'exécution des lois. Des dérogations à ce principe, par lesquelles le Roi délègue un pouvoir réglementaire à un ministre, ne sont réputées compatibles avec la prescription constitutionnelle précitée que pour autant que les délégations consenties se rapportent à des mesures d'exécution d'ordre secondaire ou relatives à des points de détail.

Il ne ressort toutefois pas de l'article 29 du projet que la délégation se limiterait à régler des questions de détail ou secondaires. Pour être admissible, cette délégation devra être circonscrite.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	L. DENYS,	assesseur de la section de législation,
Madame	M. VERSCHRAEGHEN,	greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Mme A. SOMERS, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. BAERT.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

M. VERSCHRAEGHEN

M. VAN DAMME